

Mala Vratnica

katastrska št.: 164
tip jame: poševno in stopnjasto brezno
dolžina: 191
globina: 70
raziskana: 12.9.1931
organizacija: Društvo za raziskavanje podzemskih jam (Ljubljana)

Ostri vrh je 523 m visok hrib, ki ga na vzhodni strani omejuje Globodolsko, na zahodni pa Dobrniško polje. Na njegovih pobočjih leži več jam, najgloblji in najdaljši pa sta Mala in Velika Vratnica, ki sta druga od druge oddaljeni slabih 500 m. Do jam je najlažji dostop po gozdni cesti iz vasi Rdeči Kal.

Mala Vratnica je udorna jama v več nivojih. Deset m dolgo, od 1 do 2 m široko in približno 15 m globoko vhodno brezno se odpira nad večjo vhodno dvorano, na dnu katere so smeti. Iz nje vodijo tri nadaljevanja: dve v smeri proti vzhodu (Globodol) in tretje v smeri proti JZ (Velika Vratnica). Slednja se po nekaj metrih strmega podora nadaljuje v stopnjastem, skoraj 100 m dolgem meandru, ki se konča z neprehodnimi ožinami. Njegova oblika spominja na klasične visokogorske ozke in visoke rove (meandre).

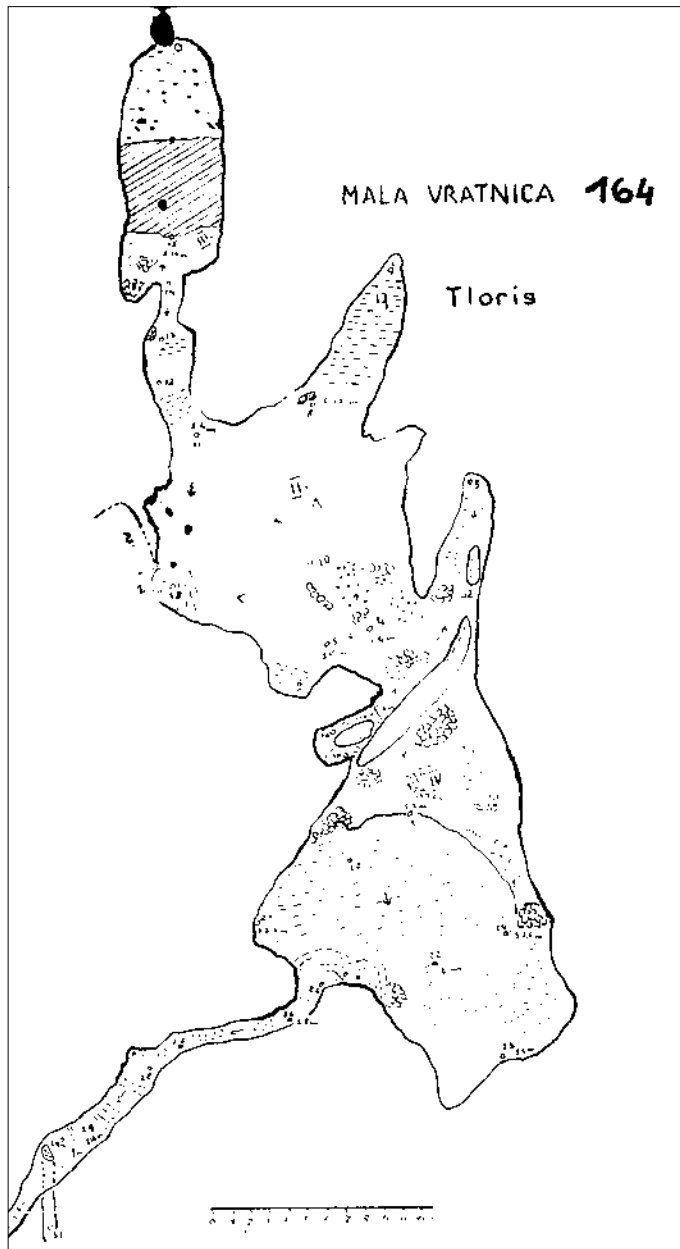
Na drugi strani jame je zanimiva manjša dvoranica, žal z razbitimi kapniškimi zavesami in čudovitim stalagmitom v obliki sv. Jožefa ali, kot ga vidijo drugi, Marije. Drugo nadaljevanje proti vzhodu vodi skozi manjše brezno. Ob strani je razpoka, skozi katero pridemo v večjo podorno in lepo zasigano dvorano, spodnji prehod pa je nekoliko večji. Nove dele jame smo raziskali konec osemdesetih let in to skozi ozki zgornji vhod, skozi katerega se lahko zmuznejo le najbolj suhi jamarji. Poševno zasigano brezno je globoko dobrih 20 m in se konča z večjo lužo. Tudi ta del jame je bogato zasigan.

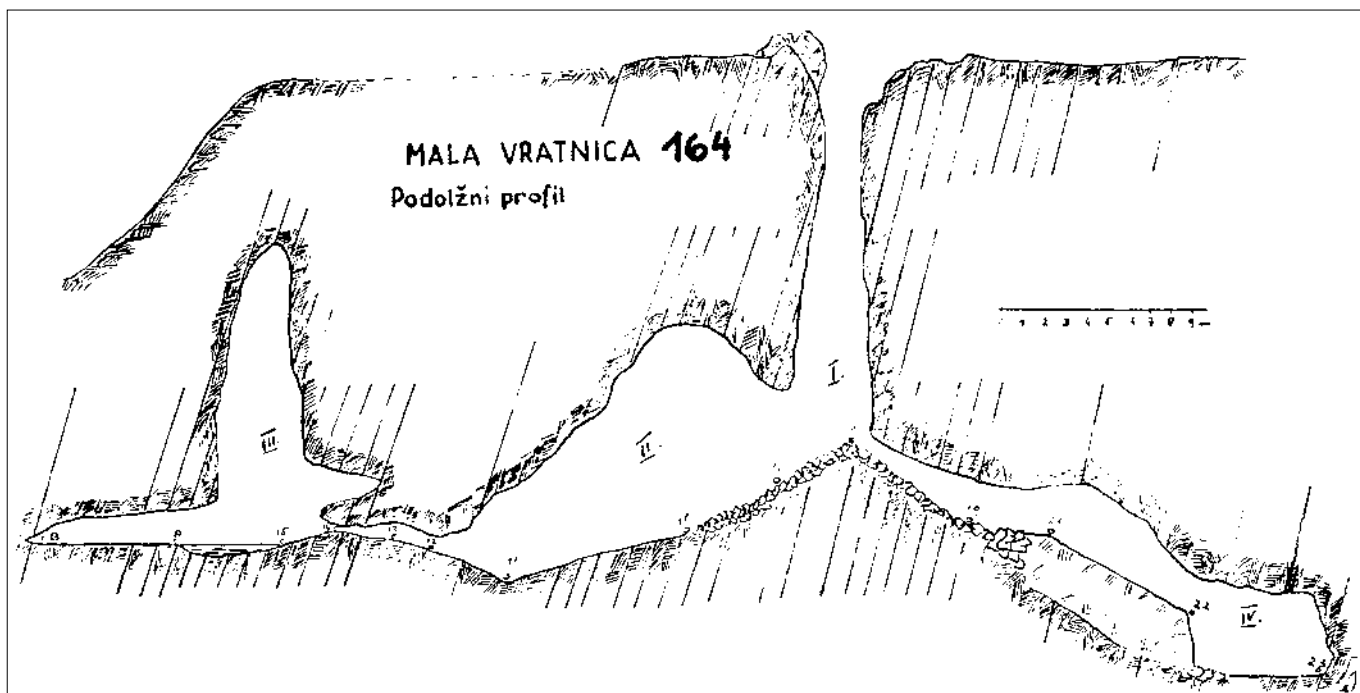
V Mali in Veliki Vratnici se je leta 1906 začela zgodovina dolenskega jamarstva. Franc Pirc (1872 – 1950), Novomeščan, novinar, urednik in izdajatelj lista Dolenjc, je svoje prigode iz dolenskih jam (v Malo Vratnico so se spustili do dna, v Veliki Vratnici pa so Franca Kendo, trgovca iz Novega mesta, spustili do dna vhodnega brezna) opisal v svojem časopisu, v podlistku z naslovom En dan 6 jam, 6 fará. Glede na dejstvo, da je bilo prvo jamarsko društvo v Ljubljani ustanovljeno šele leta 1910, je bil Pirc v letu 1906 s svojim delovanjem resnično pionir dolenskega jamarstva.

Mala Vratnica je trenutno (2007) najdaljša jama v mirnopeški, njena sosedka Velika Vratnica pa v trebanjski občini. S 70-timi m globine sta v svojih občinah tudi najgloblji.

Viri in literatura:

- Hudoklin, A.: Franc Pirc – pionir dolenskega jamarstva. Dolenjski kras 2, str. 6. Novo mesto, 1987.
- Kataster jam Jamarske zveze Slovenije.

© Marko Pršina

Bogato zasigana dvorana pri luži.